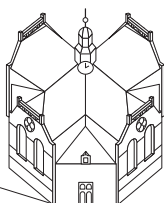

Noorderkerkconcerten

zaterdag 12 januari 2019

Nieuwjaarsconcert

Lisa Jacobs & the String soloists

Lisa Jacobs viool solo

The String Soloists:

Wan-Ru Cheng viool

Nika Toskan viool

Ivo Meinen viool

Daniel Lee viool

Katya Woloshyn altviool

Maria Sofia Espiga altviool

Ramon Jaffé cello solo

Aleksandra Kaspera cello

Antonis Pratsinakis cello

Lucas Faucher bas

Jan van Grootheest klavecimbel

Emma Roijackers concertmeester

J. Haydn 1732-1809

Vioolconcert in G

Allegro moderato (G major)

Adagio (C major)

Allegro (G major)

J. Suk 1874-1935

Serenade op.6 deel 1 & deel 2

P.I. Tchaikovsky 1840-1893

Nocturne

Ramon Jaffé cello solo

PAUZE

A. Dvořák 1841-1904

Romance

E.Ysaÿe 1858-1931

Reve d'enfant

H.Wieniawski 1835-1880

Faust Fantasy Op. 20

Muziek in de Noorderkerk:

de perfecte zaterdagmiddag in hartje Amsterdam.

Doe boodschappen op de biologische Noordermarkt, eet de beste appeltaart van Amsterdam bij Café Winkel en geniet van een uur concert in de Noorderkerk.

Huischroniqueur Herbert van Hasselt houdt na afloop van dit concert een pilaarpraatje. Verwacht prachtige anekdotes over de roemruchte geschiedenis van Amsterdam, de Noorderkerk en natuurlijk muziek. Herbert was voorheen directeur van de Amsterdamse Oude Kerk

In de pauze van het concert bieden wij u graag een kopje koffie of thee aan in de kerk, of een glas prosecco

Nederlands violiste **Lisa Jacobs** wordt geroemd om haar gepassioneerde, meeslepde en virtuoze spel, verrassende programma's en podium presentatie in combinatie met haar frisse uitstraling.

Op pas 17-jarige leeftijd maakte Lisa haar succesvolle debuut met het Koninklijk Concertgebouworkest o.l.v. Riccardo Chailly en speelde sindsdien meerdere malen in alle grote concertzalen van Nederland en verder over de hele wereld, zowel in kamermuziekverband, op festivals, en als soliste met vele orkesten en gerenommeerde dirigenten, waarbij zij stevast door zowel het publiek als de pers met open armen wordt ontvangen.

Lisa won verscheidene eerste prijzen op (inter)nationale concoursen waaronder het Internationale Jascha Heifetz concours in Litouwen, waar zij tevens de publieksprijs in de wacht sleepte. Daarnaast ontving zij meerdere beurzen in Nederland, Italië en Frankrijk en was zij winnaar van de prestigieuze Grachtenfestivalprijs. Lisa is een graag geziene gast op de nationale en internationale televisie en radio.

Ze soleerde onder andere bij het Koninklijk Concertgebouworkest, Brussels Philharmonic, Amsterdam Sinfonietta, Bremer Philharmoniker en werkte samen met gerespecteerde dirigenten als Neeme Järvi, Riccardo Chailly, Massimo Quarta, Otto Tausk, Dirk Brossé, Jan Willem de Vriend, Carlos Miguel Prieto en Toby Hoffman. Lisa bespeelt momenteel een Rugieri uit 1683, die haar particulier ter beschikking is gesteld. Zij is hier heel dankbaar voor.

November 2013 werd Lisa's debuut-cd uitgebracht door Challenge Records International en buitengewoon lovend ontvangen door de internationale pers. Een volgend album met vioolconcerten van Locatelli volgde in 2016 op Cobra Records en was binnen twee weken na release No. 1 Bestselling Album op Native DSD wereldwijd, naast talloze jubelende recensies in de internationale pers. Daarnaast werd het album verkozen door de Luister als Beste Album en ontving het een Cum Laude van Classic FM. Toekomstige opnames omvatten werk van Paganini (2018) en Nielsen (2019).

Komend seizoen soleert Lisa onder meer door heel Europa en in Mexico met vioolconcerten van met Mozart, Mendelssohn, Nielsen, Wieniawski, Locatelli en Vivaldi. Daarnaast geeft Lisa geregeld masterclasses aan hogescholen in binnen- en buitenland. Lisa Jacobs studeerde bij Joyce Tan aan het Utrechts Conservatorium en vervolgde haar opleiding bij Ilya Grubert in Amsterdam, waar zij zowel voor haar bachelor- als masterstudie met een tien met onderscheiding afstudeerde. Zij was tevens leerling van Christoph Poppen in München waar zij het prestigieuze Konzertexam behaalde. Dit werd ondersteund door het Prins Bernhard Cultuurfonds. Verdere muzikale invloeden vormden Nelli Shkollnikova, Thomas

Brandis en Ana Chumachenco. Tevens was zij jarenlang vaste gast in de openbare masterclasses van Herman Krebbers op diens persoonlijke verzoek. Sinds 2017 is Lisa Jacobs een Pirastro Artist.

The String Soloists is een dynamisch internationaal strijkersensemble. Opgericht in 2015 in Amsterdam bestaat het ensemble uit 14 strijkers, die concerten onder leiding van concertmeester Janneke van Prooijen en artistiek leider Lisa Jacobs. De keuze zonder dirigent te spelen vergt een grote inzet van alle musici afzonderlijk. Het ensemble bestaat dan ook uitsluitend uit musici die naast hun betrokkenheid bij The String Soloists allen actief deelnemen aan het internationale muziekleven als kamermusicus of als solist.

Sinds de oprichting heeft het ensemble reeds veelvuldig geconcentreerd in de grote zalen van Nederland en in Duitsland. Bovendien worden zij regelmatig uitgenodigd voor live optredens op de nationale radio. Recente hoogtenpunten zijn onder meer hun debuut in de serie 'Het Zondagochtendconcert' van het Amsterdam Concertgebouw en tournees naar Duitsland, Italië, Frankrijk en Portugal.

Het repertoire van The String Soloists omvat de periode van barok tot de huidige tijd. Naast de bekende stukken is het ensemble altijd op zoek naar bijzondere 'vergeten' werken en nieuwsgierig naar nieuw werk.

Joseph Haydn 1732-1809

Vioolconcert in G Hob. VIIa: 4

Ooit werden aan Franz Joseph Haydn negen of zelfs elf vioolconcerten toegeschreven. Nader onderzoek heeft uitgezonden dat maar vier van deze concerten echt van Haydn zijn. En van die vier is er een spoorloos, dus blijven er slechts drie authentieke concerten over. Barokke karakteristieken overheersen nog in deze werken van Haydn uit zijn vroegste jaren in dienst van de Esterhazy's. Het vierde concert in G is vermoedelijk het eerst gecomponeerd (1761), ook al staat door toedoen van de uitgever Breitkopf als datum van ontstaan het jaar 1769 te boek.

Haydn componeerde de sierlijke concerten voor de violist Luigi Tomassini, aanvoerder van de strijkers in het orkest in Eisenstadt. Typisch barok zijn de uitsluiting van blazers in de tutti, de formele structuur, de stereotype stijlfiguren en de versieringen in de melodische lijnen. Het is alsof je tijdens het eerste deel, Allegro moderato, met zijn gepuncteerde accenten, naar een uitvoeriger aangekleed allegro van Vivaldi luistert. De soli zijn buitengewoon sierlijk en de cadens is virtuoos met strapatsen op twee snaren tegelijk. Tussen haakjes: die Tomassini moet zijn vak uitstekend hebben verstaan. In het langzame deel, Adagio, weeft de viool brede cantilenes boven de onderdanige, ietwat dociele strijkersbegeleiding. De Finale: Allegro klinkt net zo barok als het eerste deel. Soli en tutti wedijveren in een pittig discours met elkaar, net als in een concerto grosso.

Josef Suk 1874-1935

Serenade voor strijkers in Es, opus 6 (deel 1 en 2)

De veelzijdige Boheemse conservatoriumstudent Josef Suk volgde compositielessen in het klasje van Antonín Dvořák. Op achttienjarige leeftijd schreef hij een schitterende serenade voor strijkers naar voorbeeld van het opus 22 van zijn leermeester. Die was zeer onder de indruk van deze prestatie. Tezamen met bevriende componist Johannes

Brahms beval Dvořák de jonge knaap aan bij hun beider muziekuitgever Simrock. Vanaf dat moment was Suks bedje als componist gespreid. In 1898 huwde Josef met Otilka, de oudste (nog in leven zijnde) dochter van Anna en Antonín Dvořák. Suk werd bijgevolg Dvořáks schoonzoon. Als uitvoerend kunstenaar was Suk jarenlang violist in het destijds hooggewaardeerde *Böhmische Quartett*. Terzijde: de in 2011 overleden internationaal bekende Tsjechische violist Josef Suk was een kleinzoon van de componist.

De *Serenade voor strijkers in Es* heeft vier delen. Het werk opent met een lieflijk *Andante con moto*. De klanken stromen in rustig tempo. Een en al gelukzaligheid. De beentjes gaan speels van de vloer in het dansante *Allegro ma non troppo e grazioso*. Halverwege wordt de muziek een beetje serieuzer, doch na enige soli van de verschillende strijkerstemmen keert de gracieuze danserij weer terug.

Pjotr Iljits Tsjaikovski 1840-1893

Nocturne in cis, opus 19.4

De nostalgische *Nocturne in cis* van de Russische componist Pjotr Iljits Tsjaikovski is het vierde deeltje uit de pianobundel *Six Morceaux*, opus 19 uit 1873. De componist bewerkte tijdens zijn verblijf in Parijs in 1888 deze liefvallige miniatuur voor cello en orkest omdat hij wat krap bij kas zat. In deze versie speelt Ramon Jafé vanmiddag de cellosolo.

Antonín Dvořák 1841-1904

Romance, opus 75.4

Begin 1887 componeerde de Tsjechische componist Antonín Dvořák vier terzetten voor twee violen en een altviool. Geen alledaagse combinatie. Eigenlijk waren deze romantische stukjes ook niet bedoeld voor de concertzaal, maar voor privégebruik. De toedracht was als volgt: de componist, zelf altviolist, een vriend, Josef Kruis, commensaal van zijn schoonmoeder, en diens vioolleraar Jan Pelikán bedachten tezamen dat het wel leuk zou zijn als ze gedrieën wat te spelen zouden hebben. Niet te moeilijk natuurlijk, want vriend Josef was geen professional. Dvořák creëerde vier miniaturen, die hij de titels *Cavatine*, *Capriccio*, *Elegie* en *Romance* meegaf. De heren hebben vast veel plezier aan het musiceren beleefd, want het zijn - in alle eenvoud - heel voortreffelijke stukken. Later, op instigatie van zijn uitgever, heeft Dvořák de miniaturen bewerkt voor de meer handzame, en beter verkoopbare, bezetting van viool en piano. De oorspronkelijk titels werden vervangen door meer gangbare aanduidingen: het vierde deel werd omgedoopt tot *Larghetto*, lieflijk en melancholiek met een voortdurend vragende viool... waarnaar?

Eugène Ysaÿe 1858-1931

Rêve d'enfant, opus 14

De uit Luik afkomstige Eugène Ysaÿe was in zijn tijd bovenal een formidabele violist. Hij kreeg zijn opleiding van Henry Vieuxtemps (1820-1881) en Henryk Wieniawski (1835-1880). Hij was daarnaast een vaardig componist, die, behoudens veel gespeelde sonates, menig werk voor viool en cello of orkest maakte. Eeuwigheidswaarde heeft Ysaÿe verder vooral verworven door werken die andere componisten voor hem of geïnspireerd door hem hebben gecomponeerd. Zo schreef César Franck (1822-1890) zijn beroemde *Sonate voor viool en piano in A* voor zijn landgenoot, componeerde Claude Debussy (1862-1918) zijn enige strijkkwartet voor het ensemble waarin Ysaÿe de primarius was en werd Ernest Chausson (1855-1899) geïnspireerd tot het schrijven van zijn *Poème voor viool en orkest* na kennismaking met Ysaÿe's 'Poème élégiaque'.

Het genrestukje 'Rêve d'enfant' ontstond toen de violist rond 1920 tijdens een lange concertreis een haast onbedwingbare hunkering naar zijn beminlijke zontje Antoine kreeg. Hij componeerde voor het knaapje een melancholiek wiegenlied in de stijl van Fauré's *Berceuse*. Heerlijk om het stukje te beluisteren op een historische opname van de violist zelf, compleet met ruis en met van die zalig ouderwetse overhalen (portamenti). Zo hoor je het niet meer??

Henryk Wieniawski 1835-1880

Fantaisie brillante op thema's uit Gounod's 'Faust', opus 20

De Poolse vioolvirtuoos Henryk Wieniawski componeerde twee volwaardige vioolconcerten, die tot op de dag van vandaag repertoire houden. Behoudens deze twee attractieve concerten bestaat zijn oeuvre voornamelijk uit karakterstukken, die graag op recitals als toegift worden gebracht. De *Fantaisie brillante op thema's van Gounod's Faust* uit 1868 is typisch zo'n showstuk. Het is zeker geen meezinger, want Wieniawski koos in deze twintig minuten lange fantasie niet uitsluitend voor de meest voor de hand liggende deuntjes uit de opera. Zo is een prominente plaats ingeruimd voor de aria *Faites-lui mes aveux* uit het begin van de 3e akte, waarin Marguerite's fiancé Siebel bloemen voor haar plukt. Helaas verwelken de bloemen zodra hij ze aanraakt. Daar zit natuurlijk Mephistopheles achter. Voor de echte bravoure koos Wieniawski de aria van Mephistopheles uit de 2e acte over het gouden kalf.

HAN VAN TULDER (WWW.HANVANTULDER.NL)

De Noorderkerkconcerten worden mogelijk gemaakt door:

noorderkerkconcerten
noorderkerkconcerten.nl
info@noorderkconcerten.nl

MET DANK AAN: Dille en Kamille, De Boerenmarkt en alle vrienden van de Noorderkerkconcerten'.
Noorderkerkconcerten is zeer erkentelijk voor de steun van de leden van de Noorderkring.